ङ) भरत-लक्षण-शत्रुघ्नानां पत्नीनां नामान्युल्लिख्यन्ताम्।

३. संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमाश्रित्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या। 4

क) हा हा धिक्परगृहवासदूषणं यद्वैदेह्याः प्रशमितमद्भुतैरुपायैः।
एतत्तत्पुनरपि दैवदुर्विपाकादालर्कं विषमिव सर्वतः प्रसृतम्॥

अथवा

ख) वज्रादपि कठोराणि मृदूनि कुसुमादपि।
लोकोत्तराणां चेतांसि को हि विज्ञातुमर्हति॥

ख-विभागः

४. मृच्छकटिकमिति दृश्यकाव्यस्य द्वितीयाङ्के संवाहकस्य चरित्रोपस्थापनेन यत्समाजचित्रं प्रकाशितं तदेव स्वभाषया लेखनीयम्। 5

५. प्रसङ्गनिर्देशपूर्वकं व्याख्या कार्या। 5

क) द्वयमिदमतीव लोके प्रियं नराणां सुहृद्वनिता च।
सम्प्रति तु सुन्दरीणां शतादपि सुहृद्विशिष्टतमः॥

अथवा

ख) 'शङ्कनीया हि लोकेऽस्मिन् निष्प्रतापा दरिद्रता।'

६. अधोलिखिताः प्रश्नाः सुरगिरा देवनागरीलिपिमाश्रित्य समाधेयाः।

क) 'आलाने गृह्यते हस्ती...हृदये गृह्यते नारी'—कमुद्दिश्य कदा वा वक्ता इदमुक्तवान्? $\frac{1}{2}+1+\frac{1}{2}$

ख) 'गुणशस्त्रैर्वयं येन शस्त्रवन्तोऽपि निर्जिताः'—कदा केनोक्तमिदम्? 'गुणशस्त्रैः' इति पदे कोऽलंकारः? $1+\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$

ग) 'छादिता शरदभ्रेण चन्द्रलेखेव दृश्यते'—केनोक्तमिदम्? अत्र चन्द्रलेखया सह का तुल्यते? $\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$

Ex/SANS/PG/2.3/2022

Master of Arts Examination, 2022

(1st Year, 2nd Semester)

SANSKRIT

Course – VIII

(Sanskrit Drama)

Time : Two hours Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

क-विभागः

१. 'सा त्वमम्ब! स्नुषायामरुन्धतीव सीतायां शिवानुध्याना भव।' कस्मिन् प्रसङ्गे केन चोक्तमिदम्? 'सा त्वमम्ब'-इत्यनेन किं ज्ञापितम्? अरुन्धती का आसीत्? प्रसङ्गस्यास्योपस्थापनेन यन्नाटकीयतात्पर्यं सूचितं तत्समासतो वर्णनीयम्। $1+\frac{1}{2}+2+\frac{1}{2}+4=8$

अथवा

राम-सीतयो र्दाम्पत्यप्रेमभावनायाः यन्माहात्म्यमुत्तररामचरितमिति नाटकस्य प्रथमाङ्के प्रकटितं तत्समासतो लेखनीयम्। तयोरेतादृशदाम्पत्यप्रेमभावनाया माहात्म्योपस्थापनेन किं नाट्यप्रयोजनं साधितं कविना? $5\frac{1}{2}+2\frac{1}{2}$

२. **त्रयस्यो**त्तरं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च लेखनीयम्। 1×3

क) रामस्याश्वमेधयज्ञे कः पुरोहितः, का च सहधर्मचारिणी आस्ताम्?

ख) ऋष्यशृङ्गेण विसर्जिताः गुरवः कुत्र गताः? किमर्थञ्च?

ग) भगवान् भूतभावनः पद्मयोनिः वाल्मीकिमृषिमुपसंगम्य किमवोचत्?

घ) 'अये! मध्यमाम्बावृत्तान्तमन्तरितमार्येण।' —अत्र किमर्थमार्येण मध्यमाम्बावृत्तान्तमन्तरितम्?